

Darko Marečić, dipl. iur.

Zadnje izmjene Zakona o trgovini

U Nar. nov., br. 30/2014 objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama važećeg Zakona o trgovini koji je stupio na snagu 6. ožujka 2014. godine. U nastavku teksta pišemo o bitnim novelama Zakona o trgovini, posebice onima koje se odnose na uvjete i način pod kojima trgovci i drugi gospodarski subjekti mogu obavljati djelatnost trgovine, te obveze kojih su se pritom dužni pridržavati.

1. Uvod

Trgovina kao važna gospodarska djelatnost ima ključnu ulogu u razvoju društva, a maloprodaja spada među najvažnije dijelove hrvatskog gospodarstva.¹ Danas je djelatnost trgovine suočena s velikim izazovima na tržištu, kao što su povećana konkurencija, koncentracija, uvođenje novih tehnologija, nužnost pružanja novih usluga i oblika prodaje baziranih na razvoju elektroničkog poslovanja, a što je rezultat sveukupne globalizacije. Stoga, razvoj ove djelatnosti ovisi u pravom redu o prilagodbi novonastalim uvjetima, kako na globalnom tako i na lokalnom tržištu, ali i o dogradnji zakonske regulative koja bi trebala osigurati njezin nesmetan rast i razvoj, te ujedno trgovinu približiti razini razvijenosti u drugim zemljama s razvijenijim gospodarstvom.²

Djelatnost trgovine u Republici Hrvatskoj uređena je važećim Zakonom o trgovini (Nar. nov., br. 87/08., 96/08., 116/08., 76/09., 114/11. i 68/13. - u daljnjem tekstu: Zakon, važeći Zakon, ZoT)³ kao osnovnim i specijalnim zakonom kojim se uređuju uvjeti za obavljanje trgovine na veliko i trgovine na malo, te njegovim provedbenim

propisima.⁴ Ovim (šestim po redu) izmjenama i dopunama ZoT-a, zakonodavac usklađuje legislativu u području trgovine novonastalim uvjetima kako na globalnom tako i na lokalnom tržištu, s posebnim ciljem sprječavanja pojavnih oblika sive ekonomije i neloyalne tržišne utakmice, ukidanjem administrativnih barijera u postupku ishođenja rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta za obavljanje trgovine, uređenja postojećih oblika trgovine, određivanje tijela nadležnih za provođenje inspeksijskog nadzora, ograničenje broja slučajeva u kojima nadležni inspektor usmenim rješenjem zabranjuje obavljanje djelatnosti trgovine, a rješenje izvršava pečaćenjem prodajnog objekta. Istovremeno, zakonodavac nastoji voditi računa o zaposlenicima i potrošačima u smislu njihove opskrbljenosti robama i uslugama kao i pravilima koja vrijede na jedinstvenom tržištu Europske unije.

2. Općenito o djelatnosti trgovine

Trgovina je gospodarska djelatnost kupnje i prodaje robe i/ili pružanje usluga u trgovini u svrhu ostvarivanja dobiti ili drugog gospodarskog učinka., a obavlja se kao trgovina na veliko i trgovina na malo.

Trgovina na veliko je kupnja robe radi daljnje prodaje profesionalnim korisnicima odnosno drugim pravnim ili fizičkim osobama koje obavljaju neku registriranu ili zakonom određenu djelatnost, a obavlja se u prodajnim objektima (skladištima na veliko), a može se obavljati i na tržištima na veliko. **Trgovina na malo** je kupnja robe radi daljnje prodaje potrošačima za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu, kao i profesionalnim korisnicima ako za tu prodaju nije potrebno ispunjavanje dodatnih minimalnih tehničkih i drugih uvjeta

1 Prema statističkim podacima, u trgovini, prema kriteriju udjela u ukupnom broju registriranih pravnih osoba, posluje 28,1% gospodarskih subjekata, a u djelatnosti trgovine zaposleno je oko 22,1% ukupnog broja zaposlenih. Udio distributivne trgovine u BDP-u kreće se oko 10%.

2 Iz Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovini (<http://www.sabor.hr/prijedlog-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona0001>)

3 Zakon o trgovini iz 2008 godine, drugi je zakon od osamostaljenja Republike Hrvatske, kojim se na jedinstven i sveobuhvatan način uređuje djelatnost trgovine. Taj je Zakon, zamijenio do tada važeći Zakon o trgovini iz 1996 godine, kojim je de facto započet postupak cjelovitog i jedinstvenog normativnog uređivanja djelatnosti trgovine, koja je do tada bila uređena u više zakona preuzetih iz bivše SFRJ (preuzetim Zakonom o trgovine iz 1993., Zakonom o unutarnjem prometu roba i usluga u prometu rob., Zakonom o vanjskotrgovinskom poslovanju i Zakonom o mjerama ograničenja tržišta i slobodnog prometa robe i usluga od interesa za cijelu zemlju. Zakon je do ovih izmjena i dopunu, do sada mijenjan i dopunjavao pet puta)

4 Primjerice Pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica (Nar. nov., br. 66/09., 108/09. i 8/10.), Pravilnik o klasifikaciji prodavaonica i drugih oblika trgovine na malo (Nar. nov., br. 39/09.), Zakon o elektroničkoj trgovini (Nar. nov., br.173/03., 67/08., 36/09. i 130/11) i dr.

propisanih posebnim propisima, a može se obavljati u prodavaonici ili izvan prodavaonice.

Djelatnost trgovine mogu obavljati trgovci i fizičke i pravne osobe taksativno navedene u članku 5. st.1. ZoT-a (u daljnjem tekstu: prodavatelj). **Trgovac** je u smislu ZoT-a, pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje kupnje i prodaje robe i/ili pružanja usluga trgovini. Za obavljanje trgovine, trgovac može osnovati trgovačko društvo ili zadrugu, uz uvjet da djelatnost trgovine upiše u sudski registar kod nadležnog trgovačkog suda, odnosno obrtni registar kod nadležnog tijela.⁵ Dok trgovci mogu obavljati djelatnost trgovine u punom smislu riječi (kupovati robu u svrhu daljnje prodaje), prodavatelj iz čl. 5. st.1. ZoT-a mogu obavljati samo prodaju svojih vlastitih proizvoda i to na način i uz uvjete propisane odredbama čl. 5. i 10. ZoT-a.

Za obavljanje trgovine, osim u slučaju propisanih iznimaka (primjerice kod prigodne prodaje) moraju biti ispunjeni minimalni tehnički i drugi propisani uvjeti koje rješenjem utvrđuje mjesno nadležan ured državne uprave u županiji odnosno ured Grada Zagreba nadležan za poslove gospodarstva (u daljnjem tekstu: nadležni ured).

Trgovci i prodavatelji iz čl. 5. st.1. ZoT-a u obavljanju trgovine dužni su se pridržavati obveza i zabrana propisanih odredbama ovog i drugih zakona: na ulazu u prodajni objekt odnosno na prodajnom mjestu vidno istaknuti oznaku tvrtke odnosno naziva kao i radnog vremena; isticati cijene svojih proizvoda i istih se pridržavati; za prodane proizvode izdati točan, jasan i čitljiv račun; u prodajnom objektu odnosno na prodajnom mjestu za potrošače na vidan način istaknuti obavijest o načinu podnošenja prigovora potrošača, opće i posebne prodajne uvjete, obavijest o zabrani prodaje alkoholnih pića i pića koja sadržavaju alkohol, duhanskih proizvoda i robe pornografskog sadržaja (osim tiskovina) osobama mlađim od 18 godina i tih se zabrana pridržavati; osigurati da proizvodi koje prodaju budu propisno označeni i popraćeni propisanim ispravama (jamstvenim listom, tehničkom uputom, uputom za uporabu i dr.), a za tehničke proizvode, motorna i druga vozila i njihove dijelove osigurati u jamstvenom roku servis i rezervne dijelove; upotrebljavati zakonita mjerila i dr. Osobe koje su zaposlene u trgovini na radnom mjestu prodavača ili trgovačkog poslovođe moraju imati najmanje završeno srednje obrazovanje u trogodišnjem trajanju.⁶ Trgovcima i prodavateljima iz čl. 5.st.1. ZoT-a zabranjuju se radnje kojima se ostvaruje nepošteno trgovanje.⁷

5 Nadležno tijelo je ured državne uprave u županiji odnosno ured grada Zagreba nadležan za poslove gospodarstva.

6 Naveden uvjet najmanje stručne spreme ne odnosi se na osobe zatečene na ovim poslovima na dan 15. 10. 2010. godine.

7 Radnje nepoštenog trgovanja su: prodaja robe ispod njezine nabavne cijene s porezom na dodanu vrijednost (osim u slučaju isteka roka valjanosti, povlačenju robe iz asortimana, potpunog rasprodaji zbog zatvaranja objekta, stečaja i likvidacije trgovačkog društva odnosno zatvaranja obrta ili drugim razlozima kojima trgovac ne čini radnje kojima se sprječava, ograničava ili narušava tržišno natjecanje); reklamiranje, oglašavanje ili ponudu robe ili usluga navođenjem podataka ili upotrebom izraza s kojima se iskorištava ugled drugog trgovca, njegovih proizvoda ili usluga, odnosno proizvoda drugog trgovca; prodaja robe s oznakama ili podacima ili izgledom koji stvaraju ili bi mogli stvoriti zabunu glede izvora, načina proizvodnje, količine, kakvoće ili drugih osobina robe; davanje podataka o rugom trgovcu, ako ti podaci štete ili mogu nanijeti štetu ugledu i poslovanju drugog trgovca; radnje trgovca usmjerene na prekid poslovnih odnosa, između drugih trgovaca ili koje sprečavaju ili otežavaju poslovne odnose drugih trgovaca; neopravdano neispunjavanje ili raskidanje ugovora s pojedinim trgovcem kako bi se sklopio isti ili povoljniji ugovor s drugim trgovcima; ugovaranje izvoza robe i usluga po nižoj cijeni ako je drugi trgovac već ugovorio izvoz takve robe i usluge po višoj cijeni čime se nanosi šteta tom trgovcu; davanje ili obećanje darova, imovinske ili druge koristi drugom trgovcu, njegovom djelatniku ili osobi koja radi za drugog trgovca, kako bi se davatelju omogućila pogodnost na štetu drugog trgovca ili potrošača; neovlaštena uporaba usluga trgovačkog putnika, trgovačkog posrednika ili zastupnika drugog

3. Bitne izmjene i dopune važećeg Zakona o trgovini

Bitne izmjene i dopune važećeg ZoT-a odnose se na: definiranje pojma prigodne prodaje te propisivanje uvjeta pod kojim se ista može obavljati; izjednačavanje obveza trgovaca s fizičkim i pravnim osobama koje temeljem čl.5. st.1. ZoT-a mogu obavljati prodaju svojih proizvoda izvan prodavaonice glede ispunjavanja minimalnih tehničkih i drugih propisanih uvjeta za obavljanje trgovine na malo izvan prodavaonice, te osiguranja podataka o stanju robe; propisivanje obveze da podaci o stanju robe moraju biti dostupni nadležnom inspektor u svakom trenutku za vrijeme obavljanja trgovine; pojašnjavanje instituta nastavljanja obavljanja djelatnosti trgovine u istom prodajom objektu za koji je već prije izdano rješenje o ispunjavanju propisanih uvjeta; omogućavanje obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima obavljanje prodaje na klupama i štandovima unutar trgovačkih centara te prodajom na daljinu; reduciranje slučajeva u kojima nadležni inspektor usmenim rješenjem trgovcu zabranjuje obavljanje trgovine, a koje izvršava pečačenjem prodajnog objekta; brisanje trgovine na veliko u tranzitu i direktne prodaje kao oblika trgovine koji se uređuju odredbama ovog Zakona; te usklađivanje prekršajnih odredbi s odredbama Prekršajnog zakona.

4. Što se više ne uređuje odredbama Zakona o trgovini

4.1. Brisanje „direktne prodaje“ iz odredbi Zakona o trgovini

Do stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna, važećim ZoT-om uređivao se način obavljanja direktne (izravne) prodaje (tzv. „prodaje od vrata do vrata“) kao jednog od oblika obavljanja djelatnosti trgovine na malo izvan prodavaonice. Zakonom je bilo propisano da direktna prodaja predstavlja poseban oblik prodaje proizvoda i usluga kupcima izravno od proizvođača ili registriranog trgovca putem zastupnika⁸, najčešće u njihovim domovima ili domovima drugih osobe, te na ostalim mjestima izvan stalnih maloprodajnih mjesta. Uvjeti za obavljanje poslova direktne prodaje bili su propisani odredbama Pravilnika o posebnim uvjetima za obavljanje poslova direktne prodaje putem zastupnika⁹ koji je danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZoT-a prestao važiti.

Razlog prestanka uređivanja direktne prodaje odredbama ZoT-om je u činjenici da je ovaj oblik odnosno način prodaje robe uređen odredbama Gl. VI važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Nar. nov., br. 79/07., 125/07., 79/09., 89/09., 122/09., 78/12. i 56/13. – dalje u tekstu: ZoZP)¹⁰ kojim se uređuju ugovori sklopljeni izvan poslovnih prostorija trgovca.¹¹ Odredbe ZoZP-a primjenjuju se na ugovore koji

trgovca; i protupravno pribavljanje poslovne tajne drugog trgovca ili bespravno iskorištavanje povjerene poslovne tajne drugog trgovca.

8 Zastupnik je svaka fizička ili pravna osoba (obrtnik ili građanin) koja je s trgovcem ili registriranim proizvođačem sklopila ugovor za obavljanje poslova direktne (izravne) prodaje u ime i za račun trgovca odnosno registriranog proizvođača.

9 Nar. nov., br. 102/09.

10 Naime, direktna prodaja kao oblik prodaje, predmet je Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. godine o pravima potrošača, izmjene Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, a koje su u hrvatsko zakonodavstvo preuzete kroz odredbe Zakona o zaštiti potrošača. U navedenim direktivama, pa tako i odredbama ZoZP-a, umjesto pojma „direktne prodaje“ koristi se pojam „prodaje izvan poslovnih prostorija trgovca“.

11 Ugovor sklopljen na daljinu uređen je Gl. VI (čl. 30. – 35) ZoZP-a. Odredbe ove Glave ne primjenjuju se na ugovore : o građenju koji se sklapaju radi iz-

su sklopljeni u vrijeme izleta koji je organizirao trgovca izvan njegovih poslovnih prostorija, u vrijeme posjeta trgovca domu potrošača, domu drugog potrošača ili radnom mjestu potrošača, kao i na ugovore čije je sklapanje ponudio potrošač pod uvjetima koji su sličnim prethodnim ugovorima, bez obzira na to je li potrošač bio vezan tom ponudom ili nije prije njezina prihvaćanja od strane trgovca. Bitne odrednice prodaje robe izvan poslovnih prostorija trgovca propisane odredbama ZoZP-a su sljedeće: trgovac odnosno u njegovo ime zastupnik direktne prodaje koji sklapa ugovor izvan svojih poslovnih prostorija mora se potrošaču legitimirati identifikacijskom karticom; trgovac odnosno zastupnik mora dati potrošaču pisanu obavijest o njegovom pravu na raskid ugovora sukladno odredbama ZoZP-a, a koja obavijest mora biti uručena potrošaču najkasnije u trenutku sklapanja ugovora; potrošač ima pravo, ne navodeći razloge za to, jednostrano raskinuti ugovor u roku od 14 radnih dana od dana primitka pisane obavijesti. Ugovor se raskida pisanom obavješću o raskidu, a smatra se raskinutim u trenutku kad je trgovac primio obavijest o raskidu.

Kako je dakle prodaja robe izvan prodavaonica uređena odredbama ZoZP-a usuglašenog s odredbama europskog zakonodavstva, u cilju izbjegavanja dvostrukog normiranja, zakonodavac se odlučio iz ZoT-a brisati odredbe o direktnoj prodaji.

4.2. Brisanje odredbi o trgovini na veliko u tranzitu iz Zakon o trgovini

Novelom ZoT-a brisane su odredbe ovog Zakona koje su se odnosile na obavljanje djelatnosti trgovine na veliko u tranzitu.¹² Kako za obavljanje trgovine na veliko u tranzitu je bitna karakteristika da se kupnja i prodaja robe obavlja bez zadržavanja robe u skladištu trgovca na veliko, to znači da za takav oblik trgovine na veliko nije potrebno imati prodajni objekt niti ishoditi rješenje o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih propisanih uvjet.

U ovom slučaju zapravo se radi o provozi robe od proizvođača do krajnjeg kupca, a ne o jednom od oblika obavljanja djelatnosti trgovine na veliko u smislu odredbi ZoT-a. Iz navedenog razloga, zakonodavac se odlučio iz ovog Zakona brisati dosadašnje odredbe koje su se odnosile na obavljanje trgovine na veliko u tranzitu.

5. Zakonsko definiranje prigodne prodaje i presumiranje obavljanja djelatnosti trgovine

5.1. Zakonsko određenje pojma prigodne prodaje

Prigodna prodaja jedan je od oblika obavljanja trgovine na malo izvan prodavaonica. Za ovaj način obavljanja trgovine, karakteristično je da se prodaja ograničava vremenski i prostorno, kao i da se namjenski veže za održavanje sajmovi, izložbi i drugih prigodnih manifestacija. Naime, takvu prodaju moguće je obavljati samo u vrijeme

gradnje na određenoj nekretnini; o prodaji, najmu, zakupu i drugim pravima na nekretninama; o periodičnoj dostavi hrane, pića ili drugih proizvoda namijenjenih dnevnoj uporabi u kućanstvu koji se putem pokretne prodaje na malo isporučuju u pravilnim vremenskim razmacima; sklopljene na temelju kataloga trgovca, ako ga je potrošač imao priliku pročitati bez nazočnosti trgovca ili njegova predstavnika, ako je predviđeno da će na temelju tog ugovora ili nekog kasnije sklopljenog ugovora trgovac i potrošač ostati u trajnijoj vezi, te ako je i u katalogu i u ugovoru potrošač bio jasno obaviješten o njegovom pravu na raskid sukladno čl. 33. ZoZP-a; o osiguranju i o prodaji vrijednosnih papira.

12 Odredbama brisanih stavka 4. i 5. čl. 7. ZoT-a bilo je propisano da se trgovina na veliko može obavljati i kao trgovina na veliko u tranzitu kada se kupnja i prodaja robe obavlja bez zadržavanja u skladištu trgovca na veliko, te da za obavljanje trgovine na veliko u tranzitu nije potreban prodajni objekt.

i na mjestima održavanja prigodnih manifestacija, pa prestankom održavanja manifestacija, prestaje i prigodna prodaja. Postojeći ZoT nije određivao (definirao) što se smatra prigodnom prodajom, već je propisivao da se prigodna prodaja može obavljati samo na mjestima koja svojom odlukom odredi predstavničko tijelo mjesno nadležnog grada ili općine, odnosno vlasnik ili korisnik prostora, a na privatnim površinama koje imaju pristup s javno-prometne površine, samo na mjestima za koja je nadležno tijelo općine/grada dalo odobrenje.

Zbog izostanka jasne, potpune i razumljive definicije pojma „prigodne trgovine“ u praksi je bila česta pojava da se pod takvom prodajom smatrala prodaja koja se obavljala čak i tijekom jedne cijele kalendarske godine, ili njezinog veće dijela, a što je u suprotnosti sa osnovnom svrhom zbog kojih se ovaj oblik prodaje robe uvrstio u odredbe ZoT-a.

Zakonskim definiranjem pojma „prigoda prodaja“ zakonodavac je želio točno, potpuno i jasno odrediti njen sadržaj, trajanje, uvjeti i svrhu takve prodaje.

ističemo...

Sukladno noveli ZoT-a, prigodna prodaja je prodaja organizirana u sklopu održavanja sajmovi, priredaba i izložbi, a na mjestu prigodne prodaje dozvoljena je prodaja samo proizvoda i robe koji su predmet i svrha organiziranja spomenutih manifestacija. Prigodna prodaja može trajati najduže do 60 dana u tijeku jedne kalendarske godine, neovisno o vremenu održavanja manifestacija.

Odredbe ZoT-a koje se odnose na uvjete glede mjesta održavanja prigodne prodaje kao i fizičkih i pravnih osoba koje pored trgovca mogu obavljati prodaju robe u vrijeme prigodne prodaje, ostale su nepromijenjene. U tom smislu, pored trgovca, prodaju svojih proizvoda na mjestu i u vrijeme prigodne prodaje mogu obavljati registrirani proizvođači, nositelj i/ili članovi obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, fizičke i pravne osobe koje imaju povlastice za gospodarski ribolov na moru ili slatkim vodama odnosno povlasticu za uzgoj morskih riba i drugih morskih organizama i akvakulturu, proizvođači poljoprivrednog sadnog materijala povrća i ukrasnog bilja te udruge i druge neprofitne pravne osobe. Prigodna prodaja može se obavljati na samo na onim mjestima javno prometnih površina koje su u tu svrhu određene odlukom vijeća općine/grada, odnosno samo na onim mjestima prihvatnih površina na koje se pristupa s javno prometne površine za koje je vijeće općine/grada dalo organizatoru prigodne prodaje odobrenje.

Dodajemo, da trgovci i drugi prodavatelji nisu dužni od mjesno nadležnog ureda ishoditi rješenje o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih propisanih uvjeta za pokretne štandove i klupe na kojima se obavlja prigodna prodaja, ali ukoliko se radi o prodaji hrane i predmeta opće uporabe, dužni su takvu prodaju obavljati sukladno sanitarnim propisima.

5.2. Zakonska presumpcija obavljanja djelatnosti trgovine na malo

Osim u prodajnom objektu (prodavaonici), djelatnost trgovine odnosno prodaje robe može se obavljati i izvan prodavaonica i to u oblicima, na način i uz uvjete propisane odredbom čl. 10. ZoT-a. Prema ovom članku prodaja robe izvan prodavaonica može se obavljati na štandovima i klupama na tržnicama na malo i izvan tržnica na malo te prigodnom prodajom i to na mjestima javno prometnih površi-

na koja su za tu svrhu određena odlukom vijeća mjesno nadležne općine/grada odnosno na mjestima privatnih površina koje imaju pristup s javno prometne površine za koja je vijeće mjesno nadležne općine/grada dalo trgovcu odnosno prodavatelju iz čl. 5. st.1. ZoT-a odobrenje.

U dosadašnjoj provedbi inspekcijskih nadzora, uočeno je da su inspektori imali problema u dokazivanju činjenice obavljanja trgovine, ako u trenutku nadzora nisu zaticali osobe kako robu izloženu na prodajnom mjestu de facto i prodaju. Kako bi se osiguralo efikasno provođenje inspekcijskog nadzora, a u cilju sprječavanja nedopuštene trgovine, zakonodavac je propisao da se izlaganje robe na mjestima javno prometnih površina koja su odlukom općine / grada određena za mjesta na kojima se obavlja djelatnost trgovine na malo izvan prodavaonica, po samom zakonu smatra obavljanjem djelatnosti trgovine na malo, te je u tom smislu dopunio odredbu čl. 10. ZoT-a novim stavkom 7.

ističemo...

Stoga, posjedovanje robe komercijalnog karaktera na mjestima koja su određena kao tržnice, mjestima gdje se može prigodno trgovati (sajmovi, izložbe, priredbe i sl.) i na drugim mjestima na kojima se stvarno odvija trgovina (javno-prometne površine) smatra se obavljanjem djelatnosti trgovine.

Svakako je izvjesno, da će se ovom zakonskom presumpcijom omogućiti nadležnim inspektorima učinkovitije obavljanje nadzora te poduzimanje upravnih i prekršajnih mjera protiv onih osoba koje obavljaju nedopuštenu trgovinu, ali i onih trgovca i prodavatelja koji se ne pridržavaju uvjeta za obavljanje trgovine odnosno prodaje na malo izvan prodavaonica.

6. Proširenje oblika obavljanja trgovine za pojedine prodavatelje iz čl. 5. Zakona o trgovini

Bitne novine Zakona o izmjenama i dopunama važećeg ZoT-a odnose se na dopunjavanje načina odnosno oblika na koji pojedini prodavatelji iz čl. 5. st.1. ZoT-a mogu obavljati prodaju svojih proizvoda na malo izvan prodavaonica.

Odredbom čl. 5. st.1. važećeg ZoT-a propisano je da djelatnost trgovine, osim trgovca mogu obavljati i: nositelj i/ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u skladu s posebnim propisima (u daljnjem tekstu: OPG)¹³ kad svoje poljoprivredne proizvode prodaje na malo izvan prodavaonice na način iz čl. 10. st. 1. toč. 1., 2., 4., 5., 8., 9. i 10. ovog Zakona,¹⁴ kao i na tržnicama na veliko; pravna ili fizička osoba koja nema obvezu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materijala u skladu s posebnim propisima,¹⁵ kad poljoprivredni sadni materijal prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz čl. 10. st.1. toč. 1.,

2., 5. 9. i 12. ovog Zakona,¹⁶ kao i na tržnicama na veliko; pravna ili fizička osoba koja posjeduje povlasticu za gospodarski ribolov na moru, povlasticu za gospodarski ribolov na slatkim vodama, povlasticu za uzgoj riba i drugih morskih organizama i povlasticu za akvakulturu, kad ribe i druge morske organizme prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz čl. 10. st.1. toč. 1., 4., 5., 9. i 11. ovoga Zakona,¹⁷ kao i na tržnicama na veliko ribom; pravna ili fizička osoba upisana u Upisnik šumoposjednika kad šumske proizvode prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz čl. 10. st.1. toč. 1., 2., 5. i 9. ovoga Zakona,¹⁸ kao i na tržnicama na veliko i na dražbama (u daljnjem tekstu: šumoposjednik); pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje proizvodne djelatnosti kad svoje proizvode prodaje na malo (u daljnjem tekstu: registrirani proizvođač); udruge, zadruge, ustanove i druge pravne osobe koje prema posebnim propisima¹⁹ radi ostvarivanja svojih ciljeva, a sukladno odredbama statuta ili drugih općih akata, svoje proizvode prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz čl. 10. st.1. toč. 2., 3., 4., 9. i 13. ovoga Zakona²⁰ (u daljnjem tekstu: neprofitne pravne osobe).

6.1. Proširenje oblika prodaje na malo izvan prodavaonica za OPG

OPG je gospodarstvo na kojem punoljetni članovi istog kućanstva obavljaju poljoprivrednu djelatnost koristeći vlastite i unajmljene resurse. Pravo obavljanja prodaje vlastitih proizvoda na tržištu stječe nositelj i/ili član OPG-a nakon upisa u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava kod regionalnog ureda Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, koja nositelju i/ili članu OPG-a izdaje rješenje o upisu u Upisnik kao i iskaznicu OPG-a. Na mjestu prodaje, nositelj i/ili član OPG-a dužan je imati iskaznicu OPG-a (ili rješenje o upisu u Upisnik) i predočiti je na uvid nadležnom inspektor na njegov zahtjev.

Nositelj i/ili član OPG-a mogu, sukladno odredbi čl. 5. .st. 1. toč.1. ZoT-a, obavljati prodaju svojih poljoprivrednih proizvoda na tržnicama na veliko, te na malo izvan prodavaonica u slijedećim oblicima: na klupama i štandovima na tržnicama na malo; na klupama i štandovima izvan tržnica na malo; putem kioska; pokretnom prodajom; prodajom putem automata (primjerice mlijekomat); na mjestima i u vrijeme prigodne prodaje; kao i u proizvodnim objektima OPG-a.

13 Zakon o poljoprivredi (Nar. nov., br. 149/09., 127/10. i 148/13) i Pravilnik o upisniku poljoprivrednih gospodarstava (Nar. nov., br. 76/11 i 42/13).

14 Na štandovima i klupama na tržnicama na malo i izvan tržnica na malo, putem kioska, pokretnom prodajom, prodajom putem automata, prigodnom prodajom te u proizvodnim objektima OPG-a.

15 Prema odredbama Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (Nar. nov., br. 140/05., 35/08., 25/09., 124/10., 55/11. i 14/14) i njegovih provedbenih propisa, obvezu upisa u Upisnik dobavljača poljoprivrednog sadnog materijala nemaju mali proizvođači sadnica povrća i ukrasnog bilja.

16 Na štandovima i klupama na tržnicama na malo i izvan tržnica na malo, pokretnom prodajom, prigodnom prodajom i u spremištima i trapilištima poljoprivrednog sadnog materijala.

17 Na štandovima i klupama na tržnicama na malo, putem kioska, pokretnom prodajom, prigodnom prodajom i prodajom u proizvodnim objektima za uzgoj riba.

18 Na štandovima i klupama na tržnicama na malo i izvan tržnica na malo, pokretnom prodajom i prigodnom prodajom.

19 Posebni propisu su zakoni kojima se uređuje osnivanje, djelovanje i prestanak udruga, ustanova, zadruga i drugih neprofitnih pravnih osoba: Zakon o udrugama (Nar. nov., br. 88/01 i 11/02), Zakon o ustanovama (Nar. nov., br. 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), Zakon o zadrugama (Nar. nov., br. 34/11. i 125/13.), Zakon o fondacijama i zakladama (Nar. nov., br. 36/95. i 64/01) i dr.

20 Na štandovima i klupama izvan tržnica na malo i unutar trgovačkih centara, ustanova i sl., putem kioska prigodnom prodajom, u prostorijama i prostorima kulturnih, sakralnih, obrazovno-pedagoških, znanstvenih i drugih javnih ustanova te prostorima koji se smatraju zaštićenim područjima prirode.

ističemo...

Dopunom čl. 5. ZoT-a, nositelju i/ili članu OPG-a omogućuje se obavljanje prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda izvan prodavaonica i na štandovima i klupama unutar trgovačkih centara, ustanova i sl., kao i na daljinu (prodaja putem kataloga, TV prodaja, prodaja putem interneta i prodaja putem telefona).

Podsjećamo, da je prodaja na daljinu uređena i odredbama Gl. VII ZoZP-a koje se odnose na ugovor sklopljen na daljinu, što znači da je nositelj i/ili član OPG-a dužan se pridržavati obveza propisanih odredbama navedenog Zakona. Pored toga, na obavljanje Internet trgovine odgovarajuće se primjenjuju i odredbe Zakona o električnoj trgovini.²¹

6.2. Proširenje oblika obavljanja prodaje na malo za neprofitne pravne osobe

Udruge, zadruge, ustanove i druge neprofitne pravne osobe koje nisu osnovane radi s ciljem ostvarivanja dobiti, već prvenstveno radi ostvarivanja humanitarnih, socijalnih, kulturnih, sportskih i drugih neprofitnih ciljeva, mogu, sukladno odredbama svojih statuta odnosno drugih općih akata, svoje proizvode prodavati na malo izvan prodavaonica na način propisan odredbom čl. 5. st. 1. toč. 7. ZoT-a i to: na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, na štandovima i tržnicama unutar trgovačkih centara, ustanova i sl., putem kioska, prigodnom prodajom, te u prostorima kulturnih, sakralnih, obrazovno-pedagoških i znanstvenih i drugih javnih ustanova, te prostorima koji su proglašeni zaštićenim područjem prirode u skladu s posebnim propisima.²²

Osnovna značajka obavljanja prodaje vlastitih proizvoda od strane neprofitnih pravnih osoba na zakonom određene načine, je da takvu prodaju obavljaju isključivo radi ostvarivanja ciljeva navedenih u svojim statutima odnosno drugim općim aktom, a ne u profitabilne svrhe. To znači, da dobit ostvaren prodajom moraju koristiti za potrebe ostvarivanja ovih ciljeva odnosno nesmetano obavljanje djelatnosti zbog koje su neprofitne pravne osobe i osnovane.

ističemo...

Izmjenom i dopunom čl. 10. ZoT-a, omogućeno je neprofitnim pravnim osobama da svoje proizvode mogu prodavati i u sportskim ustanovama.

²¹ Nar. nov., br. 173/03., 67/08., 36/09, 130/11. i 30/14.

²² Zaštićeno područje prirode je geografski jasno određeni prostor koji je namijenjen zaštiti prirode i kojim se upravlja radi dugoročnog očuvanja prirode i pratećih usluga ekološkog sustava. Područja prirode proglašavaju se zaštićenim prema postupku i na način utvrđen odredbama Zakona o zaštiti prirode (Nar. nov., br. 80/13) i njegovim provedbenim propisima. Prema navedenom Zakonu, zaštićena područja od državnog značenja su: strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat i park prirode., a zaštićena područja od lokalnog značenja su: regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park-šuma i spomenik parkovne arhitekture.

6.3. Proširenje obavljanja djelatnosti trgovine na šumoposjednike

Fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik šumoposjednika²³ sukladno odredbi čl. 5. st. 1. toč. 4. ZoT-a, mogu svoje šumske proizvode²⁴ prodavati na malo izvan prodavaonica i to: na štandovima i klupama na tržnicama na malo, na štandovima i klupama izvan tržnica na malo, pokretnom prodajom i prigodnom prodajom. Šumoposjednici mogu svoje šumske proizvode prodavati i na veliko i to na tržnicama na veliko i dražbama. Preduvjet za obavljanje prodaje šumskih proizvoda na opisane načine je upis pravne ili fizičke osobe u Upisnik šumoposjednika pri ministarstvu nadležnom za šumarstvo, o čemu nadležno ministarstvo donosi rješenje o upisu, a fizičkoj osobi šumoposjedniku i njegovim članovima porodičnog domaćinstva izdaje se iskaznica šumoposjednika, koju su dužni prilikom prodaje imati kod sebe i na zahtjev nadležnog inspektora, predočiti je na uvid.

ističemo...

Novelom čl. 10. ZoT-a, šumoposjednicima se omogućuju obavljanje prodaje šumskih proizvoda i u drugim oblacima trgovine na veliko u organizaciji strukovnih institucija i/ili savjetodavnih službi ministarstva nadležnog ha poslove šumarstva, sukladno odredbama posebnih propisa, kao i obavljanje trgovine na veliko sukladno odredbama ZoT-a.

7. Promjene glede minimalnih uvjeta za prodajne objekte

7.1. Općenito o obvezi ispunjavanju propisanih uvjeta

Odredbom čl. 12. ZoT-a propisano je da za obavljanje trgovine moraju biti ispunjeni minimalni tehnički uvjeti kojima moraju kojima moraju udovoljavati prodajni objekti, oprema i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina, te drugi uvjeti propisani posebnim propisom s obzirom na oblik i način obavljanja trgovine, kao i opći sanitarni i zdravstveni uvjeti i uvjeti sukladno propisima o hrani,²⁵ kojima moraju udovoljavati prodajni objekti, oprema i sredstva i osobe koje neposredno posluju s robom, koja može utjecati na zdravlje ljudi, sukladno posebnim propisima. Minimalni tehnički uvjeti koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima, uvjete koji se odnose na vanjske površine prodajnog objekta i uvjete za prodaju izvan prodavaonica propisani su odredbama Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica (Nar. nov., br. 66/09., 108/09. i 8/10. –dalje u tekstu: Pravilnik o MTU). Ispunjavanje minimalnih tehničkih i drugih propisanih uvjeta na zahtjev trgovca i drugih prodavatelja,

²³ Način i postupak upisa pravnih i fizičkih osoba u Upisnik šumoposjednika propisan je odredbama Pravilnika o Upisniku šumoposjednika (Nar. nov., br. 69/06. i 84/08.).

²⁴ Sukladno odredbama Zakona o šumama (Nar. nov., br. 140/05., 82/06., 129/08., 80/10., 124/10., 25/12., 68/12.-Odl.Ust.s. i 148/13.) šumskim se proizvodima smatraju svi proizvodi šuma i šumskog zemljišta, uključujući: šumsko drveće i grmlje te sve njihove dijelove; biomasu ukupne šumske vegetacije; cvjetove, sjeme, plodove, koru drveta, korijenje; mahovinu, paprat, travu, trsku, cvijeće, ljekovito, aromatično i jestivo bilje, druge biljke i njihove dijelove; gljive; med, smolu; listinac, travnatni ili pašnjački prekrivač; treset i humus.

²⁵ Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Nar. nov., br. 79/07., 113/08. i 43/09.), Zakon o hrani (Nar. nov., br. 81/13. i 14/14.), Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (Nar. nov., br. 81/13.) i dr

rješenjem utvrđuje mjesno nadležan ured, a primjerak rješenja dostavlja se podnositelju zahtijeva i drugim nadležnim tijelima u pisanom, ili (što je novina) u elektroničkom obliku. U prodajnom objektu se ne smije obavljati oblik trgovine za koji mjesno nadležni ured nije izdao rješenje.

7.2. Proširenje obveze ishođenja rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta i na udruge i druge neprofitne pravne osobe

Odredbom čl. 5. st. 2. važećeg ZoT-a bilo je propisano da trgovci i drugi prodavatelji iz st.1. istog članka mogu obavljati djelatnost trgovine samo ukoliko ispunjavaju uvjete iz čl. 12. ovog Zakona, osim u slučaju propisanih iznimaka (primjerice kod prigodne prodaje). Navedena se obveza nije bila propisana za udruge, ustanove, zadruge i druge neprofitne pravne osobe. Na taj način, udruge i druge neprofitne osobe bile su u povoljnijem položaju od ostalih sudionika na tržištu, čime je bila narušena ravnopravna tržišna utakmica.

Dopunom st. 2. čl. 5. ZoT-a, sada je takva obveza proširena i na sve neprofitne pravne osobe kada namjeravaju svoje proizvode prodavati na malo izvan prodavaonice na jedan od načina određen odredbom čl. 5. stavkom 6. ovog Zakona.

ističemo...

Stoga, nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZoT-a, trgovci i (svi) prodavatelji iz čl. 5. st.1. ZoT-a dužni su od nadležnog ureda ishoditi rješenje o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih propisanih uvjeta kojima mora udovoljiti prodajni objekt, oprema i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine, osim u slučaju propisanih iznimaka.

7.3. U kojim slučajevima za obavljanje djelatnosti trgovine nije potrebno ishoditi rješenje o ispunjavanju propisanih uvjeta

ističemo...

Bez rješenja nadležnog ureda o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih propisanih uvjeta za prodajni objekt, opremu i sredstva kojima se obavlja trgovina, djelatnost trgovine može se obavljati i to samo privremeno, za vrijeme trajanja (i na mjestu održavanja) prigodnih prodaja (manifestacija, sajмова, izložbi).

Za obavljanje prodaje hrane i predmeta opće uporabe za vrijeme trajanja i na mjestu prigodne prodaje, više nije potrebno ishoditi prethodnu suglasnost sanitarne inspekcije, ali se prodaja mora obavljati sukladno propisima o higijeni hrane, za što je odgovoran prodavatelj.

7.4. Dopune instituta nastavka obavljanja djelatnosti trgovine

Odredbom čl. 13. st. 9. važećeg ZoT-a propisano je da se iznimno, u prodajnom objektu smije obavljati djelatnost trgovine bez ishođenja novog rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih pro-

pisanih uvjeta, ukoliko je za isti prodajni objekt već izdano rješenje nadležnog ureda o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine ako se radi o nastavku obavljanja djelatnosti trgovine, a u međuvremenu nije došlo do bitnih promjena vezanih uz prodajni objekt, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine.

Dopunom čl. 13. ZoT-a dodatno je pojašnjeno da za primjenu instituta nastavka obavljanja djelatnosti trgovine u prodajnom objektu bez obveze ishođenja novog rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta, ne utječe vrijeme izdavanja ranijeg rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine ukoliko su uvjeti za obavljanje djelatnosti trgovine usklađeni s odredbama čl. 43. st.1. i 2. Pravilnika o MTU,²⁶ kao niti promjena vrste robe kojom se obavlja djelatnost trgovine, uz uvjet da se ne radi o hrani i robama opasnim za život i zdravlje ljudi i životinja te prirodu i okoliš.

Dakle, bez obzira na protek vremena od izdavanja prethodnog rješenja o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih propisanih uvjeta za prodajni objekt kao i promjenu asortimana robe u kojem novi trgovac ili prodavatelj iz čl. 5. st.1. ZoT-a namjerava nastaviti s obavljanjem djelatnosti trgovine, nije potrebno ishoditi novo rješenje o ispunjavanju propisanih uvjeta ako u međuvremenu nije došlo do bitnih promjena vezanih za prodajni objekt, opremu i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine, te ako je prodajni objekt u stvarnosti usklađen s uvjetima propisanim Pravilnikom o MTU iz 2009 god., a ne radi se o hrani i robama opasnim za život i zdravlje ljudi, životinja, prirodu i okoliš. Tek u slučaju da ti uvjeti nisu ispunjeni, odnosno da su od izdavanja prvotnog rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta, u prodajnom objektu izvršene bitne preinake, ili prodajni objekt stvarno ne udovoljava uvjetima propisanim odredbama Pravilnika o MTU iz 2009 god., kao i u slučaju nastavljanja prodaje druge vrste hrane ili druge robe koja je opasna za život i zdravlje ljudi i životinja, prirodu i okoliš, (primjerice prodaja sredstava za zaštitu bilja i drugih biocidnih pripravaka i opasnih kemikalija i tome sl.) bit će potrebno za prodajni objekti ishoditi novo rješenje o kako bi se utvrdilo da isti, oprema i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine sada stvarno udovoljavaju minimalno tehničkih i drugim propisanim uvjetima.

Omogućavanje obavljanja trgovine u istom prodajnom objektu za koji je već prethodno izdano rješenje o ispunjavanju propisanih uvjeta bez ishođenja novog rješenja, svakako je veliki doprinos za nove investitore, jer ukidanjem administrativne barijere, smanjuju se troškovi potrebni za pokretanje djelatnosti što u konačnosti pojednostavljuje i olakšava obavljanje poduzetničke djelatnosti u području trgovine.

7.5. Promjene glede propisivanja vanjskog izgleda prodajnog objekta

Do izmjena i dopuna ZoT-a, općine i gradovi bili su ovlašteni odlukom svog predstavničkog tijela (općinskog/gradskog vijeća) propi-

²⁶ Odredbom čl. 43. st.1. Pravilnika o minimalnim tehničkim i drugim uvjetima koji se odnose na prodajne objekte, opremu i sredstva u prodajnim objektima i uvjetima za prodaju robe izvan prodavaonica (Nar. nov., br. 66/09., 108/09. i 8/10) propisano je da prodajni objekt, oprema i sredstva koji na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika (16. lipnja 2009.g) ispunjavaju uvjete propisane Pravilnikom o minimalnim tehničkim uvjetima za poslovne prostorije u kojima se obavlja trgovina i uvjetima za prodaju robe izvan prostorija (Nar. nov., br. 37/98., 73/02., 153/09. i 12/06.) nastavljaju s radom prema uvjetima iz tog Pravilnika. Odredbom st. 2. istog članka propisano je da iznimno od prethodnog st. 1., ako su se stekli uvjeti koji utječu na prodajni objekt, opremu i sredstva, tada je potrebno uskladiti uvjete za obavljanje trgovine prema odredbama ovog novog Pravilnika kao i Pravilnika o klasifikaciji prodavaonica i drugih oblika trgovine na malo (Nar. nov., br. 39/09.) u roku od 6 mj. od dana stupanja na snagu tog Pravilnika (do 16. prosinca 2009. godine).

sati vanjski izgled prodajnih objekata putem kojih se obavljala djelatnost trgovine izvan prodavaonica i to na mjestima javno prometnih površina koja su u tu svrhu bila određena općinskom odnosno gradskom odlukom, kao i za pokretne prodajne objekte (pokretna vozila).

Novelom čl. 10. ZoT-a izuzimaju se pokretni prodajni objekti (pokretna vozila), a općinama i gradovima se proširuje ovlast da svojom odlukom propišu vanjski izgled prodajnih objekata putem kojih se obavlja djelatnost trgovine na malo izvan prodavaonica ne samo na mjestima javno prometnih površina (kao do sada), već i na mjestima privatnih površina na koja se pristupa s javno prometne površine.

ističemo...

Slijedom navedenog, predstavničko tijelo općine ili grada, ovlašteno je propisati vanjski izgled štandova i klupa za prodaju izvan tržnica na malo, kioska, prodajnih automata i prodajnih objekata na mjestima održavanja prigodne prodaje, ako se takva prodaja obavlja na mjestima javno prometnih površina koja su u tu svrhu određena odlukom općine/grada, kao i u slučaju kada se takva prodaja obavlja na mjestima privatnih površina koje imaju pristup s javno prometne površine, a za koja je mjesta vijeće općine/grada trgovcu odnosno prodavatelju izdalo odobrenje.

7.6. Propisivanje posebnih uvjeta za trgovinu na veliko i uvoz naftnih derivata

Čl. 8. važećeg ZoT-a bilo je propisano da će Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za gospodarstvo radi osiguravanja zaštite života i zdravlja ljudi i zaštite prirode i okoliša uredbom propisati uvjete za obavljanje trgovine na veliko samo u posebno uređenim i opremljenim skladištima, a odredbom čl. 20. istog Zakona da Vlada može odrediti uvjete za uvoz te robe.

Vlada RH donijela je Uredbu o uvjetima za obavljanje trgovine na veliko i trgovine s inozemstvom za određenu robu²⁷ kojom je propisala uvjete za obavljanje trgovine na veliko i trgovine s inozemstvom za naftne derivate i biogoriva iz tarifnih oznaka Carinske tarife koji su navedeni u čl. 1. iste Uredbe. Danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZoT-a, navedena Uredba prestala je važiti.

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, temeljem odredbe čl. 83. ZoT-a (prijelazne i završne odredbe) prestao je važiti članak 20. ZoT-a slijedom čega za promet naftnim derivatima na jedinstvenom tržištu Europske unije više nije potrebno ispunjavati posebne uvjete, odnosno posjedovati odgovarajuće skladišne kapacitete.

S obzirom na otvaranje tržišta i pojavu više energetske subjekata na tržištu naftnih derivata, u cilju sprječavanja ulaska nekvalitetnog goriva iz trećih zemalja u RH, a time i njihovog ulaska na jedinstveno tržište Europske unije, zakonodavac se odlučio zadržati odredbu čl. 8. važećeg ZoT-a u odnosu na mogućnost propisivanja posebnih uvjeta za skladišta naftnih derivata. Međutim, ova se obveza više ne odnosi na članice EU, Europskog gospodarskog prostora i Republiku Tursku, već na uvoz naftnih derivata i biogoriva isključivo iz trećih zemalja kao i za obavljanje trgovine na veliko u Republici Hrvatskoj.

8. Novine u odnosu na osiguranje podataka o stanju robe

Prema dosadašnjem čl. 16. ZoT-a, trgovac je morao nadležnom inspektoratu i drugoj ovlaštenoj osobi osigurati podatke o stanju robe u prodajnom objektu na temelju isprava iz kojih se može spoznati poslovni događaj, a ukoliko se isprave o stanju robe nisu nalazile u prodajnom objektu, istim člankom je bilo ih je trgovac bio dužan dostaviti najkasnije u roku od 24 sata nakon zahtjeva nadležnim inspektorima na uvid.

Postojeća odredba onemogućavala je nadležnom inspektoratu da u zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru u trenutku nadzora u prodajnom objektu utvrdi točno i potpuno činjenično stanje o porijeklu robe koja je izložena na prodaju, te je na taj način omogućeno trgovcima naknadno pribavljanje potrebnih isprava o robi koja je, prije 24 sata, odnosno u trenutku nadzora, bila izložena na prodaju. Osim toga, Zakonom nije bilo točno naznačeno da li se ova obveza, osim u odnosu na trgovca, odgovarajuće primjenjuje i na druge prodavatelje iz čl. 5. st.1. ZoT-a.

ističemo...

U cilju omogućavanja pravilne i zakonite provedbe inspekcijskih poslova izvršena je bitna izmjena vezana uz osiguranje podataka o stanju robe u prodajnom objektu i dostave podataka nadležnom inspektoratu, na način da je iz čl. 16. ZoT-a **brisana odredba prema kojoj je trgovac mogao na traženje inspektora, isprave o stanju robe dostaviti mu u roku od 24 sata od podnošenja zahtjeva, što posljedično znači, da trgovac uvijek i u svako doba mora u prodajnom objektu imati isprave koje sadrže podatke o stanju robe iz kojih se može spoznati nastali poslovni događaj.**

Što se tiče isprava o stanju robe, osim što je omogućeno da se iste mogu voditi i putem elektroničkog zapisa (ne samo pisanim putem kao do sada) dodana je odredba kojom se kao isprava o stanju robe određuje „zaduženje za vlastitu robu“, a koje prema samom nazivu podrazumijeva da su ovu ispravu dužni sačinjavati i voditi u prodajnom objektu odnosno na prodajnom mjestu prodavatelji iz čl. 5. st.1. ZoT-a kad svoje proizvode prodaju na tržištu. U odnosu na ostali minimalni sadržaj isprave, odredba čl. 16. ZoT-a je ostala nepromijenjena. Podsjećamo da svaka isprava o stanju robe mora minimalno sadržavati slijedeće podatke: ime ili naziv dobavljača; broj i nadnevak isprave o zaduženju ili razduženju robe; nazivu, mjernoj jedinici i količini robe; prodajnoj cijeni robe; i promjeni prodajne cijene robe.

Novelom čl. 16. ZoT-a riješena je dilema vezana za obvezu osiguravanja podataka o stanju robe u prodajnom objektu od strane prodavatelja iz čl. 5. ZoT-a, tako da je **sada jasno i nedvosmisleno propisano da se odredba čl. 16. ZoT-a koja se odnosi na obvezu trgovca da u prodajnom objektu osigura podatke o stanju robe, odgovarajuće primjenjuju i na sve prodavatelje z čl. 5. st.1. ovog Zakona.**

²⁷ Nar. nov., br. 58/09., 27/10., 37/11., 145/12 i 51/13.

ističemo...

Trgovac i pravna i fizička osoba (prodavatelj) iz čl. 5. st. 1. ZoT-a (nositelj i/ili član OPG-a, fizička i pravna osoba koja nema obvezu upisa u Upisnik dobavljača sadnog materija, šumoposjednik, fizička ili pravna osoba koja posjeduje povlasticu za gospodarski ribolov ili uzgoj riba, registrirani proizvođač, neprofitna pravna osoba) mora nadležnom inspektor osigurati podatke o stanju robe u prodajnom objektu na temelju pisanih isprava ili elektroničkog zapisa o nastalom poslovnog događaju iz kojih se može spoznati poslovni događaj, a koje se isprave moraju nalaziti u prodajnom objektu odnosno na prodajnom mjestu za vrijeme obavljanja djelatnosti trgovine.

9. Usklađivanje odredbi koje se odnose na zabranu prodaje maloljetnicima sa odredbama posebnih propisa

Odredbom čl. 11. ZoT-a propisana je zabrana prodaje alkoholnih pića i drugih pića koja sadržavaju alkohol,²⁸ kao i duhanskih proizvoda maloljetnicima. Istim člankom je propisana zabrana izlaganja i oglašavanja robe pornografskog sadržaja (osim tiskovina) i njihove prodaje maloljetnicima. Istovremeno je propisano da su trgovci dužni na prodajnom mjestu ovih proizvoda istaknuti obavijest o zabrani njihove prodaje maloljetnicima, a u odnosu na robu pornografskog sadržaja (osim tiskovina) njeno izlaganje i oglašavanje. Zakonom je propisano da je prodavatelj dužan uskratiti prodaju predmetnih proizvoda osobi za koju procijeni da je mlađi od 18 godina, osim ako osoba davanjem na uvid prodavaču neke od osobnih isprava, ne dokaže protivno.

Kako je prodaja duhanskih proizvoda maloljetnicima detaljnije propisana odredbama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda²⁹ izmjenom čl. 11. ZoT-a izvršilo se usklađenje sa navedenim zakonom, a ujedno su brisane upravne i prekršajne mjere koje je nadležni inspektor bio obavezan poduzeti protiv trgovca koji se nije pridržavao propisane zabrane glede prodaje duhanskih proizvoda maloljetnicima. Pored toga, brisana je odredba kojom se oglašavanje, izlaganje i prodaja tiskovina koje sadrže pornografski sadržaj izuzima od zabrane oglašavanja, izlaganja i prodaje u prodajnim objektima maloljetnim osobama, **što znači, da se od dana stupanja na snagu ovog Zakona (6.3.2014.) u prodajnom objektu više ne smije oglašavati, izlagati niti prodavati one tiskovine s pornografskim sadržajem.**

ističemo...

I dalje je ostala obveza trgovca i drugih prodavatelja da su dužni na svim prodajnim mjestima na kojima se prodaju alkoholna pića i pića koja sadrže alkohol, te roba s pornografskim sadržajem istaknuti oznaku o zabrani prodaje navedenih proizvoda maloljetnicima.

10. Izmjene glede radnog vremena u djelatnosti trgovine

Radno vrijeme u djelatnosti trgovine trgovci određuju samostalno, vodeći pritom računa o potrebama kupaca, broju zaposlenih radnika u prodajnom objektu i poštivanju njihovih prava uređenim propisima o radu. Podsjećamo da radno vrijeme trgovac ne mora ovjeravati kod nadležnog tijela, ali je obavezan na ulazu u prodajni objekt, jasno, vidljivo i čitko istaknuti oznaku radnog vremena. Trgovac je dužan pridržavati se radnog vremena prodajnog objekta, a dužan je 15 min. Prije završetka radnog vremena, jednom ili više puta upozoriti kupca koji se zateknu u prostoru prodajnog objekta na kraj dnevnog vremena prodajnog objekta.

Odredbom čl. 68. važećeg ZoT-a bilo je propisano da u provedbi inspekcijskog nadzora, nadležni inspektor usmenim rješenjem u sklopu zapisnika zabrani trgovcu obavljanje djelatnosti trgovine najkraće na rok od 30 dana od dana donošenja usmenog rješenja, ako trgovac ne istakne ili se ne podražava istaknutog radnog vremena, te da je rješenje ovlašten izvršiti pečaćenjem prodajnog objekta ili na drugi pogodan način. Istim je člankom bilo propisano da iznimno, mjera pečaćenja se neće obaviti, ako trgovac u roku od 5 radnih dana od dana donošenja usmenog rješenja otkloni utvrđeni nedostatak (istakne radno vrijeme) te uplati u državni proračun iznos od 30.000,00 kn i o tome dostavi doka inspektor.

Novelom ZoT-a, precizirano je da se čitljivost i vidljivost oznake o radnom vremenu odnosi na potrošače, što znači da istaknuta oznaka mora biti uvijek vidljiva i čitljiva potrošačima (ne skrivena drugim oznakama ili istaknuta na mjestu koje nije vidljivo potrošačima). Umjesto termina „prodavaonica“ uveden je termin „prodajni objekt“ što je pravilnije, jer je prodavaonica samo jedan od ostalih vrsta prodajnih objekata (skladište, kiosk, pokretno vozilo, prodajna klupa i dr.). U tom smislu, obveza isticanja radnog vremena odnosi se na svaki prodajni objekt, a ne samo na prodavaonicu. Bitna novina odnosi se na činjenicu, da neisticanje oznake radnog vremena odnosno ne pridržavanje istaknutog radnog vremena prestaje biti razlog za donošenje usmenog rješenja o zabrani obavljanja trgovine, već je propust isticanja oznake radnog vremena na jasan, čitljiv i vidljiv način potrošačima okvalificiran samo kao lakši prekršaj. Ostaje nejasno, zašto u prekršajnim odredbama nije sankcionirano i nepridržavanje istaknutog vremena, jer je čl. 61. st. 2. ZoT-a obveza pridržavanja radnog vremena i dalje ostala propisana.

11. Izmjene odredbi o osnivanju stranih predstavništva

Strane osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost mogu osnovati predstavništvo u Republici Hrvatskoj, uz uvjet da prije toga predstavništvo upišu u Registar predstavništva stranih osoba koji se vodi u Ministarstvu gospodarstva. Predstavništvo nema status pravne osobe, već obavlja poslove po nalogu stranog osnivača. Isto tako, predstavništvo ne može obavljati gospodarske djelatnosti, već samo poslove istraživanja tržišta i predstavljanja strane osobe koja ga je osnovala.

Obzirom da pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji, zemlje članice Europske unije odnosno članice Europskog gospodarskog prostora više nisu u obvezi osnivanja stranog predstavništva na području Republike Hrvatske, izvršeno je u tom pravcu redefiniranje st.1. čl. 52. ZoT-a na način, da je sada propisano da strane osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost iz zemalja koje nisu članice Europske unije odnosno članice Europskog gospodarskog prostora, mogu osnovati predstavništvo u Republici Hrvatskoj.

28 Pića koja sadržavaju alkohol su pića s više od 1,2% vol.alk.

29 Nar. nov., br. 125/08., 55/09., 119/09. i 94/13.

12. Promjene vezane uz obavljanje inspekcijskog nadzora

12.1. Nadležnost za obavljanje inspekcijskog nadzora

Do posljednje novele ZoT-a, bilo je propisano da inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i njegovih provedbenih propisa provodi Državni inspektorat, kao i druge inspekcije, te Ministarstvo financija-Carinska uprava, sukladno posebnim zakonom. Međutim, vezano uz provedbu reformске mjere Vlade Republike Hrvatske „Transformacije Državnog inspektorata“ u okviru Smjernica ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014. – 2016. god., a sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Nar. nov., br. 148/13.) novelom ZoT-a propisano je da **inspekcijske poslove iz dosadašnje nadležnosti gospodarskih inspektora Državnog inspektora nad provedbom odredbi ZoT-a i njegovih provedbenih propisa, provode nadležni inspektori Ministarstva financija.**

12.2. Promjene glede poduzimanja upravnih mjera

Novelom ZoT-a izvršeno je redefiniranje odredbe čl. 68. ZoT-a kojim je bilo propisano u kojim slučajevima nadležni inspektor usmenim rješenjem u sklopu zapisnika o obavljanju inspekcijskog nadzora izriče mjeru zabrane obavljanja djelatnosti trgovine do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana od dana donošenja usmenog rješenja, na način da se slučajevi donošenja usmenog rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti svode na najmanju moguću mjeru, a kad je to moguće, rješenjem se zabranjuje samo prodaja određenih proizvoda, a ne zabranjuju se obavljanje djelatnosti trgovine. Ostala je mogućnost da trgovac može u roku od pet radnih dana od dana donošenja rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti, nadležnom inspektoratu dostaviti dokaz da je utvrđeni nedostatak otklonio kao i dokaz o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna u državni proračun, čime se neće izvršiti mjera pečačenja prodajnog objekta, opreme i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine ili druga pogodna mjera.

12.2.1. U kojim slučajevima inspektor donosi usmeno rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti trgovine odnosno prodaje određenih proizvoda

Novelom ZoT-a propisano je da će nadležni inspektor, u provedbi inspekcijskog nadzora usmenim rješenjem, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana od dana donošenja usmenog rješenja, zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi daljnje obavljanje djelatnosti trgovine ako utvrdi da: djelatnost trgovine na veliko i trgovinu s trećim zemljama za određenu robu (naftne derivate) ne obavlja u posebno uređenim i opremljenim skladištima; kao i u slučaju kad se zbog utvrđene povrede propisa treba izreći posebnim propisom predviđena mjera zabrane prometa određenih proizvoda, a postoji opasnost od njezine prodaje, prikriivanja, zamjene ili uništenja. Pod istim uvjetima, inspektor će usmenim rješenjem izreći mjeru zabavljanje obavljanja djelatnosti trgovine alkoholnim pićima odnosno robe s pornografskim sadržajem (uključujući i tiskovine) ako je utvrdio da je trgovac iste oglašavao i/ili izlagao robu s pornografskim sadržajima odnosno prodavao robu s pornografskim sadržajem i/ili alkoholna pića osobama mlađim od 18 godina (maloljetnicima).

Pisani otpravak usmenog rješenja inspektor je dužan stranci otproviti najkasnije u roku od 8 dana od dana donošenja usmenog rješenja, a žalba se može izjaviti samo na pisani otpravak usmenog rješenja. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Mjera izrečena usmenim rješenjem izvršit će se pečačenjem prodajnog objekta, opreme i sredstva pomoću kojih se obavlja djelatnost trgovine ili na drugi pogodan način. Iznimno, mjera zabrane neće se provesti pečačenjem, a ukoliko je provedena, opečačene prostorije i oprema će se opečačiti, a upravni postupak rješenjem obustaviti, ukoliko stranka najkasnije u roku od 5 radnih dana od dana donošenja usmenog rješenja o zabrani, dostavi inspektoratu dokaz da je otklonio nedostatak i u korist državnog proračuna uplatio iznos od 30.000,00 kn. Ova iznimka se ne odnosi na rješenje kojim je izrečena mjera zabrane kad je utvrđena povreda propisa kojim je propisano da će se izreći mjera zabrane prometa određenih proizvoda, a postoji opasnost od njezine prodaje, prikriivanja, zamjene ili uništenja.

12.2.2. U kojim slučajevima inspektor donosi pisano rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti trgovine odnosno zabrani prodaje određenih proizvoda

U provedbi inspekcijskog nadzora, inspektor će pisanim rješenjem zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti trgovine do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana od dana donošenja pismenog rješenja o zabrani, ako utvrdi da se: djelatnost trgovine obavlja bez registracije, odobrenja ili dozvole izdane od nadležnog tijela; prodaju proizvodi čija je prodaja drugim propisima zabranjena (npr. alkoholna pića ili vino bez nadzornih markica ili tehnički proizvodi na tržišnici); djelatnost trgovine obavlja u prodajnom objektu bez rješenja nadležnog tijela kojim je utvrđeno da je udovoljeno minimalnim tehničkim i drugim propisanim uvjetima za prodajni objekt, opremu i sredstva kojima se obavlja trgovina; te u slučaju da predstavništvo strane osobe iz trećih zemalja obavlja djelatnost trgovine ili prije otvaranja nije upisano u Registar predstavništva. U slučaju da se utvrdi da trgovac nije osigurao podatke o stanju robe ili isprave o stanju robe ne drži u prodajnom objektu ili učini neku od radnji nepoštenog trgovanja, inspektor će pisanim rješenjem pod istim uvjetima zabraniti prodaju proizvoda za koje nisu osigurani podaci o stanju robe odnosno koji su predmet nepoštenog trgovanja.

Inspektor će rješenje izvršiti pečačenjem prodajnog objekta, opreme i sredstva kojima se obavlja djelatnost trgovine ili na drugi pogodan način. I kod ovih rješenja propisana je iznimka od pečačenja u slučajevima ako stranka u roku od 5 radnih dana inspektoratu dostavi dokaz da je nedostatak otklonjen i da je u državni proračun uplaćen iznos od 30.000,00 kn, a ukoliko je rješenje već izvršeno pečačenjem, inspektor će zapečačenu prostoriju, opremu i sredstva opečačiti, a upravni postupak rješenje obustaviti. Navedene iznimka se ne odnosi na rješenje kojim je izrečena mjera zabrane prodaje proizvoda čija je prodaja, sukladno posebnim propisima zabranjena.

12.2.3. U kojim slučajevima inspektor donosi pisano rješenje o otklanjanju utvrđenih nedostataka

Nadležni inspektor će u provedbi inspekcijskog nadzora, rješenjem narediti otklanjanje nadzorom utvrđenih nedostataka i odrediti primjeren rok u kojem nedostatke treba otkloniti ako trgovac odnosno prodavatelj i z čl. 5. st.1. ZoT-a: nema na prodajnom mjestu na kojem se prodaju alkoholna pića i pića koja sadrže alkohol, i/ili roba porno-

grafskog sadržaja (osim tiskovina) nema istaknute oznake o zabrani njihove prodaje maloljetnicima: prodajni objekt ne ispunjava propisane minimalne tehničke i druge propisane uvjete ili nisu ispunjeni uvjeti za prodaju izvan prodajnog objekta: i ako proizvodi stavljeni u promet tijekom jamstvenog roka nemaju osigurani servis i rezervne dijelove. Rok za izvršenje rješenja, inspektor je dužan odrediti primjereno, vodeći računa o odredbi čl. 79.st.2. Zakona o općem upravnom postupku (Nar. nov., br. 47/09.).

Ako nedostaci ne budu otklonjeni u određenom roku, nadležni inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti obavljanje djelatnosti trgovine proizvodima za koje i/ili zbog kojih je utvrđena povreda propisa, dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

Prestanak izrečene mjere, inspektor će utvrditi u zapisniku o kontroli izvršenja rješenja.

12.3. Promjene glede prekršajnih mjera

Novelom ZoT-a izvršeno je usklađenje prekršajnih odredba s čl. 264 Kaznenog zakona³⁰ u odnosu na preklapanje prekršajnih odredbi važećeg Zakona s kaznenim djelom „nedozvoljene trgovine“. Naime, odredbama čl. 264 Kaznenog zakona propisano je kažnjavanje onoga tko neovlašteno kupuje, prodaje ili razmjenjuje predmete ili robu čiji je promet zabranjen, pa su iz ZoT-a brisani prekršaji iz čl. 71c i članka 71d. koji se odnose na prekršaje izvoza i uvoza robe iz Priloga II. I III. Uredbe 1236/2005 kojom je propisana zabrana izvoza robe koja je praktično neupotrebljiva, osim za izvršenje smrtne kazne, mučenja i ostalog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja. Ujedno, novelom Zakona izvršeno je i usklađenje s odredbom čl. 114. st.1. Prekršajnog zakona³¹ tako da se sada razdvaja prekršajna odgovornost fizičke osobe obrtnika i osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako počini prekršaj u vezi s obavljanjem njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti od prekršajne odgovornosti fizičke osobe (građanina) koji obavlja nedopuštenu djelatnost trgovine. Osim toga, po prvi puta se prekršaji klasificiraju odnosno propisuju novčane kazne prema težini počinjenih prekršaja.³²

30 Nar. nov., br. 125/11 i 1444/12.

31 Nar. nov. br. 107/07. i 39/13.

32 Primjerice, novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 300.000,00 kn kaznit će se prekršaj pravna osoba, a u iznosu od 4.000,00 do 70.000,00 kn i odgovorna osoba u pravnoj i fizička osoba, te u iznosu od 4.000,00 do 100.000,00 kn fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako prekršaj počini u vezi s obavljanjem njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti ako: obavlja neregistriranu djelatnost trgovine; prodaje određenu robu putem dražbe ili obavlja djelatnost trgovine na veliko ili trgovine na malo suprotno propisanim uvjetima; obavlja djelatnost trgovine u prodajnom objektu za koji mjesno nadležni ured nije izdao rješenje o ispunjavanju propisanih uvjeta; prodaje u trgovini na malo alkoholna pića ili pića koja sadržavaju alkohol i/ili robu pornografskog sadržaja (osim tiskovina) maloljetnicima; osobe koje obavljaju određene poslove ne ispunjavaju uvjete minimalne stručne sprema; obavlja djelatnost trgovine na nepošteni način. Novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 250.000,00 kn kaznit će se za prekršaj pravna osoba i u iznosu od 3.000,00 do 50.000,00 kn odgovorna osoba u pravnoj osobi i fizička osoba, te u iznosu od 3.000,00 do 100.000,00 kn i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj počinila u vezi s obavljanjem njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti ako: obavlja trgovinu na malo izvan prodavaonice na način protivan propisanom; nema na prodajnom mjestu istaknutu oznaku o zabrani prodaje alkoholnog pića i/ili robu pornografskog sadržaja maloljetnicima; isprave o stanju robe ne nalaze se u prodajnom objektu ili ih trgovac ne osigura nadležnom inspektoru; ne osigura za tehničke proizvode motorna i druga vozila i njihove dijelove jamstveni list te u jamstvenom oku servis i rezervne dijelove; u radu predstavnštva postupuje suprotno odredbama ZoT-a; ne istakne na ulazu u prodajni objekt na jasan, vidljiv i čitljiv način za potrošača radno vrijeme.

13. Zaključak

S obzirom na važnost trgovine i dinamičnost ovog sektora koji treba biti u funkciji i interesu cjelokupnog gospodarstva Republike Hrvatsko, bilo je potrebno novelom ZoT-a uspostaviti pravni temelj u okviru kojeg se vodi računa kako o zaposlenicima tkao i o potrošačima u smislu njihove opskrbljenosti robama, a posebno osigurati inspekcijskim službama učinkovito otkrivanje i sprječavanje svih oblika nedopuštene trgovine. U tom smislu, pojedinim prodavateljima (obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, udrugama i drugim neprofitnim pravnim osobama) proširuju se mogućnosti obavljanja prodaje robe, ali im se ujedno nameće obveza ishođenja rješenja o ispunjavanju propisanih uvjeta za obavljanje trgovine kao i osiguranja podataka o stanju robe, na koji se način izjednačuju s obvezama trgovaca. Svrha ovog članka bila je upoznati čitatelje sa svim bitnim izmjenama i dopunama važećeg ZoT-a koje se tiču uvjeta i načina obavljanja djelatnosti trgovine, te posebice prava i obveza kojih su se trgovci i drugi prodavatelji u obavljanju trgovine trebali pridržavati.

Ne zaboravite:

- Prigodna prodaja može trajati najduže do 60 dana u tijeku jedne kalendarske godine, neovisno o vremenu održavanja manifestacija, priredbi, sajмова i izložbi, a na prigodnoj prodaji je dozvoljena prodaja samo one robe i proizvoda koji su predmet i svrha organiziranja manifestacije.
- Posjedovanje robe komercijalnog karaktera na mjestima koja su određena kao tržnice ili mjesta na kojima se može prigodno trgovati, smatra se obavljanjem djelatnosti trgovine;
- Proširuju se oblici prodaje za obiteljska poljoprivredna gospodarstva i šumoposjednike, a direktna prodaja više se ne uređuje odredbama ZoT-a.
- Isprave o zaduženju robe moraju se u svakom trenutku nalaziti u prodajnom objektu radi davanja na uvid nadležnom inspektoru na njegov zahtjev, a ova se obveza odgovarajuće primjenjuje i na sve druge prodavatelje koji sukladno čl.5.st.1. ZoT-a mogu obavljati prodaju svojih proizvoda (OPG, šumoposjednici, profesionalni ribari i uzgajivači riba, registrirani proizvođači, udruge i druge neprofitne pravne osobe).
- Udruge i druge neprofitne pravne osobe dužne su za prodaju svojih proizvoda ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje prodaje robe izvan prodavaonice (osim u slučaju prigodne prodaje).
- Na nastavak obavljanja djelatnosti trgovine bez izdavanja novog rješenja o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti trgovine u istom prodajnom objektu, ne utječe vrijeme izdavanja ranijeg rješenja niti promjena vrste robe kojom se obavlja djelatnosti, osim u slučaju prodaje hrane i robe opasne po život i zdravlje ljudi i životinja.